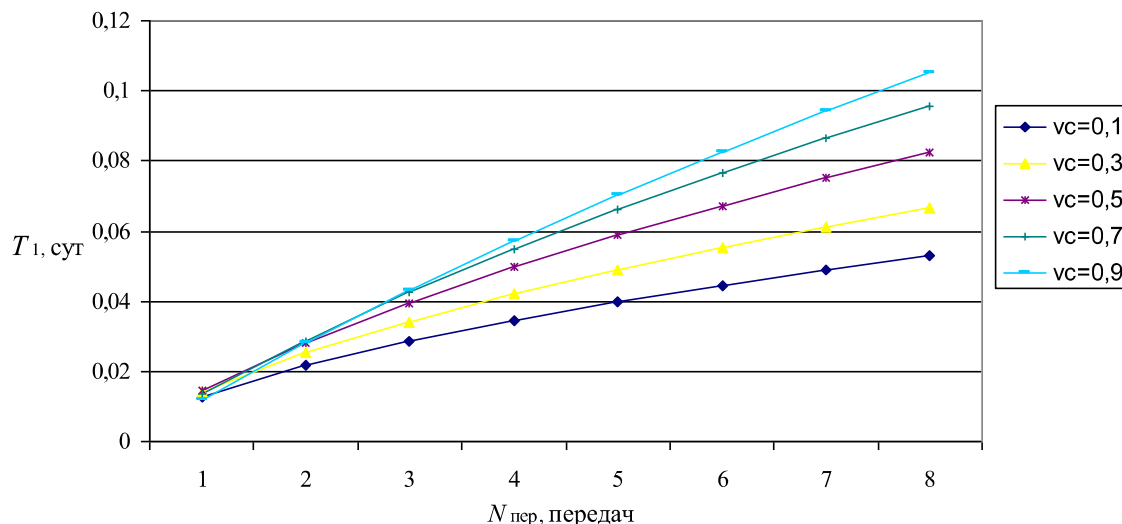

інтенсивності спрoса на продукцію в межах від 0,1 до 0,5, що свідчить про адекватність представленої моделі та її відповідність реальній дійсності.

2) отримані залежності можуть бути

використані при визначенні шляхового розвитку шляхів загального користування в умовах збільшення частки приватних вагонів в загальному потоці.

Рис. 2. Залежність тривалості тимчасового розміщення вагонів на залізничних шляхах загального користування від кількості передач вагонів

Список використаних джерел

1. Еловой, И. А. Современные тенденции рынка железнодорожных грузовых перевозок : [монография] / И. А. Еловой, В. В. Ясинский, М. М. Колос. – Гомель : БелГУТ, 2010. – 210 с.

УДК 330.341.1:625.1(477)

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ КОЛІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА

Саянін О.М., к.т.н., професор (УкрДУЗТ)

Залізничний транспорт як фундамент транспортної інфраструктури України являється основою для задоволення потреб у перевезеннях вантажів і пасажирів. Колійний комплекс (залізнична колія та колійне господарство) є фундаментом вітчизняного залізничного транспорту. Надійна та якісна робота залізничної галузі залежить, в першу чергу, від стану колійної інфраструктури, основні фонди якої складають 45% всіх основних фондів залізниць. На сьогодні вони зношені на 78%, у тому числі активна частина – від 84,4%. Таким чином,

сьогодні і в найближчому майбутньому стан виробничо - технічної бази залізничного транспорту та технологічний рівень перевезень будуть значно уповільнювати ефективне входження вітчизняного залізничного комплексу до світової транспортної системи.

Враховуючи особливу роль залізничного транспорту в економіці країни і добробуті населення, перед державою стоїть важливе завдання з модернізації та розвитку залізничного транспорту, підвищення його експлуатаційних можливостей та конкурентоспроможності. Подальше вдосконалення залізничних перевезень і зростання їх ефективності не можна досягти необхідного рівня без технічного переоснащення підгалузі. Одним з напрямків вирішення зазначених проблем є вдосконалення колійного господарства залізничного транспорту України і зокрема реконструкції прикордонних пунктів переходу з однієї колії на іншу. Водночас галузь недостатньо забезпечена інвестиціями для вирішення проблем технічного переоснащення.

Однією з особливостей сучасного стану колійного господарства є практично повна відсутність будівництва нових колій. Основною причиною є відсутність можливостей здійснювати інвестиції. Протягом багатьох років рівень інвестицій в інфраструктуру та технології був недостатнім для створення умов реального розвитку залізничного транспорту. Якщо

будівництво й відбувається, то в незначних обсягах і носить характер вирішення локальних проблем. У той же час існує суттєва необхідність у проведенні ремонтно-колійних робіт. Створюється загроза відставання фактичних обсягів виконання ремонту від планової потреби. Це, у свою чергу, призводить до обмеження швидкостей руху поїздів і, як наслідок, – до зменшення пропускної і провізної спроможності, а також створює загрозу безпеці руху. На рисунку 1. Наглядно представлено зміну експлуатаційної довжини залізничних колій загального користування [2].

Проблеми стану основних засобів колійного господарства нерозривно пов'язані з безпекою та швидкістю руху поїздів, пропускною та провізною спроможністю підприємств залізничного транспорту – комфортом проїзду пасажирів, обороноздатністю та стійкістю до надзвичайних подій держави. Цей перелік далеко не вичерпний. А також він може містити:

забезпеченість промисловості в перевезеннях, забезпеченість транспортом населення країни, особливо у віддалених місцевостях із нерозвиненими шляхами сполучення тощо. Існує необхідність розробки і впровадження організаційно - економічних заходів з підвищення ефективності відтворювальних процесів з урахуванням сучасних умов української економіки та наявних господарських інструментів з метою сталого функціонування інфраструктури залізничного транспорту та задоволення попиту в перевезеннях. Існування основних засобів виробництва, їх функціонування тісно пов'язані з поняттям відтворення. Останнє явище можна розглядати як систему, тобто сукупність елементів економічного механізму підприємства та зв'язки між ними, які взаємодіють з метою відновлення виробничого потенціалу суб'єкта господарської діяльності.

Рис. 1. Зміна експлуатаційної довжини залізничних колій загального користування

З точки зору стабільності проведення виробничо-господарської діяльності – це внутрішньо необхідний процес, що поєднує елементи як простого, так і розширеного відтворення. У площині джерел фінансового забезпечення відтворення спирається, в першу чергу, на кошти, накопичені за рахунок амортизаційних відрахувань, та частку створеної за участі даних засобів виробництва додаткової вартості, тобто частину прибутку. Потреба у визначенні меж нормального відтворення особливо актуалізувалася в умовах природно-монопольного становища підприємств на ринку і недостатності фінансування капітальних інвестицій для здійснення ефективної господарської діяльності.

В сучасних умовах господарювання залізничного транспорту постає важливе завдання дотримуватися критеріїв ефективності відтворення основних засобів, які можна

визначити як забезпеченість оновлення в межах адекватності потребам розвитку, що висувуються ринком до виробників продукції або послуг, їх якості й кількості, і також створення передумов для підвищення ступеня економічної ефективності використання засобів виробництва. Відтворювальний розвиток може відбуватися в різних напрямках. Категорія «відтворення основних засобів виробництва» має більше вимірів, ніж два: просте і розширене. Фінансово-економічні механізми оновлення основних засобів залежно від напрямку розвитку виробничого потенціалу можна поділити на такі категорії:

- 1) деградаційний – погіршення якісного стану та зменшення кількісного складу основних засобів;
- 2) консервативний – перебування якісного стану та кількісного складу основних засобів на постійному рівні;

3) прогресивний – покращення якісного стану та кількісного складу основних засобів.

В сучасних умовах функціонування колійного господарства необхідним є здійснення відтворення основних засобів на інноваційній основі. Для збереження конкурентоспроможності на вітчизняному та міжнародному транспортному ринку з перевезень, для можливості входження у міжнародну транспортну систему необхідно виконати всі вимоги, що передбачені у Директивах Європейського Союзу. Це стає можливим при впровадженні інновацій та залученні інвестицій у розвиток швидкісних перевезень та забезпеченні інтероперабельності залізничних систем. Пошук шляхів здійснення безперервного, постійного відтворення основних виробничих засобів на інноваційній основі може стати темою по- дальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Дикань В.Л. Проблеми підвищення виробничого потенціалу підприємств залізничного транспорту [Текст] / В.Л. Дикань, С.П. Міщенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків. – 2008. - № 24. – с. 14-19.

2. Транспорт. Статистична інформація Державної служби статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Демченко М.А. Відтворення основних засобів колійного господарства на інноваційній основі [Електронний ресурс] / М.А. Демченко // Збірник наукових праць ДЕДУТ. Серія «Економіка і управління». Київ - 2016. - № 35. – с. 75-83.– Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Каличева Н.Є. особливості інноваційного розвитку колійного господарства залізничного транспорту України / Н.Є. Каличева // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків. – 2016. - № 55. – с. 68-72.

УДК 339.165.4-27.511

КАЧЕСТВЕННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ГЛОБАЛЬНОМ РЫНКЕ МОРСКОЙ ТОРГОВЛИ

Сенько Е.В., к.э.н., доцент (НУ «ОМА»)

Наряду с очевидными изменениями количественных характеристик глобального и локальных сегментов морской транспортной индустрии особое внимание должен привлекать

процесс качественных изменений в структуре торгового мореплавания. Однако особенности их проявления в исследованиях раскрываются недостаточно четко, потому что они не поддаются традиционным методам математического моделирования. Именно поэтому, несмотря на интенсивность разработки экономико-математических методов анализа и прогнозирования, практическая ценность их использования оказалась не соответствующей рыночным масштабам. В менеджменте операторской деятельности судоходных компаний он не получил применения. Поэтому в исследованиях принципов устойчивого развития флота внимание следует сосредоточить на разработке системно-логического подхода. Важно раскрытие закономерностей функциональной деятельности флота структурно-логическими моделями причинно-следственных связей симметрии производственных параметров и результатов позиционирования отдельных компаний в торговом судоходстве.

В исследованиях, посвященных экономическому развитию морских транспортных предприятий, качественные параметры рассматриваются эпизодически. В то же время, как показывает тенденция современного конкурентного позиционирования флота, важнейшими аспектами развития, несмотря на рост капиталоемкости, становится качественное отличие перевозочного процесса. Их отсутствие обуславливает отнесение флота в категорию субстандартного с жестким администрированием со стороны международных организаций, что и предопределяет последующее ограничение финансовой устойчивости.

В системе принятия инвестиционных решений по критериям устойчивости в рынке морской торговли норматив эффективности и параметры дисконтирования результатов подчинены общему правилу: «Преобладающая годовая процентная ставка отражает большую ценность, которую люди приписывают благам, имеющимся сейчас, по сравнению с благами, ожидаемыми через год» [1, с. 210]. В то же время этот принцип может быть широко реализован в относительно стабильных условиях формирования потока доходов. Кроме того, в Украине не развит фондовый рынок, обеспечивающий устойчивость возрастания накоплений вследствие их рационального использования.

При выборе предпринимательской стратегии развития морской транспортной индустрии в соответствии с действующей